

Izveštaj sa okruglog stola "Reparacije civilnih žrtava rata"

Vukovar, Hotel Lav, 26. rujna 2014.

Documenta- Centar za suočavanje s prošlošću zajedno sa Europskim domom Vukovar organizirala je 26. rujna 2014. okrugli stol u Vukovaru, u Hotelu Lav, na temu *Reparacije civilnim žrtvama rata*.

Predstavljeno je **istraživanje potreba civilnih žrtava rata za 2013. godinu** kao dio dugogodišnjih zagovaračkih nastojanja *Documente* - Centra za suočavanje s prošlošću kojim se želi upozoriti hrvatsku javnost i institucije na to da je još uvijek nepoznat broj civilnih žrtava rata, i dalje s nepriznatim statusom, patnjom i pravima te bilo kakvim oblikom institucionalnog obeštećenja.

U dvije tematske sesije *"Političko-pravosudni pomaci u ostvarivanju reparacija žrtava seksualnog nasilja"* i *"Pogled žrtve – prepreke u ostvarivanju reparacija"* upozorilo se na važnost procesuiranja ratnih zločina, kao i nužnost priznavanja prava civilnih žrtava rata u RH.

Emina Bužinkić, predstavljajući Documentino istraživanje provedeno na uzorku od nekoliko stotina civilnih žrtava rata, istaknula je kao glavni rezultat opći nedostatak podrške ovim žrtvama. Iako je 2013. godinu obilježilo nekoliko ključnih rasprava o rješenjima vezanima za obeštećenje i druge oblike reparacija civilnih žrtava rata, ipak na ovom području nema značajnijih političkih i pravosudnih pomaka, zaključila je Bužinkić.

Tijekom tribine okupljenima se obratila i voditeljica *Documente* - Centra za suočavanje s prošlošću **Vesna Teršelič** koja je još jednom ukazala da je položaj civilnih žrtava rata neriješen te da njihove obitelji više od 20 godina čekaju da se regulira njihov status.

Sve dosadašnje Vlade u RH nisu imale političke volje niti razumijevanja za civilne žrtve rata. Hrvatska nije na pravi način odgovorila niti na pravdu kaznenim putem. Neki postupci trajali su i 20 godina, rekla je Teršelič. Smatra da je nedopustivo danas, na izmaku 2014. godine, da još uvijek ima neistraženih ratnih zločina, a da u nekim slučajevima nisu obavljene čak niti predistražne radnje. Radi svega strahuju da će neki slučajevi zauvijek ostati neriješeni.

Zamjenik pučke pravobraniteljice, **Mario Krešić** iznio je iskustvo Ureda u radu na pritužbama civilnih žrtava rata, istaknuvši nužnost adekvatnog prepoznavanja njihova statusa u skladu s preuzetim međunarodnim obvezama, upozorivši na potrebu rješavanja problema parničnih troškova u postupcima za naknadu štete, te postupcima ovrha koji ih dodatno viktimiziraju.

Skoro zakonsko rješenje njihove pitanja najavio je **Bojan Glavašević**, pomoćnik ministra branitelja, informirajući okupljene kako uskoro s početkom rada kreće radna skupine za izradu prijedloga novog zakona o civilnim žrtvama rata do kraja 2014. godine.

Različiti su načini stradavanja u ratu, čulo se tokom skupa: žrtve usmrćenja, ranjavanja, terorističkih i diverzantskih djela, seksualnog zločina, osobe stradale od mina i dr., a o čemu su kroz vlastita iskustva i iskustva skupina stradalnika koje predstavljaju govorili: **Iva Radić iz Vukovara, Slobodan Jakovljević, u ime udruge „Protiv zaborava“, Nurija Sefić, u ime „Hrvatske udruge stradalih zaposlenika Domovinskog rata“ te Jovica Brkić u ime „Pravde“ iz Bjelovara.**

O načinima obeštećenja žrtava seksualnog nasilja, govorile su **Teufika Ibrahimfendić** iz udruge „Vive žene – Centar za rehabilitaciju i terapiju“ u Tuzli te **Barbara Veličković** u ime „Udruge za zaštitu žrtava i svjedoka“.

Jedan od glavnih zaključaka skupa se odnosio na **potrebu hitnog donošenja novog zakona ili izmjenu postojećeg „Zakona o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata“, kao i donošenja onih rješenja kojima bi se obeštetilo žrtve seksualnog zlostavljanja tijekom Domovinskog rata.**

Od Vlade RH se još jednom zatražilo donošenje odluke kojom bi se na nedvojben način otpisali troškovi izgubljenih parnica svim oštećenima koji nisu uspjeli ostvariti naknadu nematerijalne štete zbog smrti bliske osobe te omogućiti povrat sredstava onima koji su već platili parnične troškove ili čija je imovina zaplijenjena.

Istaknuta je potreba u vezi izrade sveobuhvatne evidencije civilnih žrtava rata kao i sustavnijeg praćenja njihovih potreba te uspostave Fonda putem kojeg bi obitelji stradalih civilnih žrtava rata, još uvijek bez moralne i materijalne satisfakcije, mogle ostvariti naknadu i obeštećenje.

Projekt je financiran u sklopu EIDHR programa Europske unije za Republiku Hrvatsku. Sadržaj projekta isključiva je odgovornost organizacija civilnog društva i ne može se ni pod kojim okolnostima smatrati da odražava stav Europske unije.

Projektne aktivnosti podržava i Veleposlanstvo SAD u RH.

